

PLAN RADA ZA 2015.

1. UVOD

Osnovna je znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju u području humanističkih znanosti, u polju arheologije te njezina integracija u multi- i interdisciplinarna istraživanja sa srodnim znanstvenim disciplinama.

Institut, kao javna znanstvena ustanova, provodi temeljna i razvojna znanstvena istraživanja od strateškoga nacionalnog interesa za Republiku Hrvatsku. Program Instituta sastoji se od programa trajne znanstvene djelatnosti, ugovornih znanstvenih projekata te programa nakladničke i promidžbene djelatnosti vezane uz arheologiju.

Djelatnost Instituta obuhvaća:

- sustavna znanstvena, razvojna i visokostručna istraživanja u području humanističkih znanosti, u polju arheologije i to proučavanje prapovijesnoga, antičkoga, srednjovjekovnog i novovjekovnog razvoja, prije svega na prostoru Republike Hrvatske, ali i šire, kao i njegovo interpretiranje unutar europskog konteksta;
- znanstvena istraživanja u srodnim poljima u području humanističkih znanosti, kao i u područjima društvenih, biomedicinskih, biotehničkih, prirodnih i tehničkih znanosti u okviru znanstvenih projekata i programa;
- sustavno objavljivanje rezultata znanstvenih interdisciplinarnih istraživanja;
- sustavno pribavljanje novih arheoloških izvora i informacija pomoću raznolikih oblika arheološkog i interdisciplinarnog istraživanja na području Republike Hrvatske i u međunarodnoj suradnji;
- organiziranje i provedba znanstvenih sustavnih, probnih, zaštitnih arheoloških i interdisciplinarnih istraživanja;
- ekspertnu elaboraciju i vrednovanje izvorne građe u koju je uključena dokumentacijska, interdisciplinarna laboratorijska i konzervatorska obrada i izrada istraživačkih elaborata;
- razradu teorije i metodologije arheologije kao znanstvene discipline i njihova primjena u organizaciji i suradnji Instituta i sveučilišta kao i ostalih srodnih znanstvenih ustanova u Republici Hrvatskoj i inozemstvu;
- koordinaciju i metodologijsko usmjeravanje programa arheoloških istraživanja u Republici Hrvatskoj u cilju poštivanja međunarodnih konvencija i dogovora o zaštiti arheološke baštine;
- primjena zakonskih odredaba u svrhu zaštite i očuvanja hrvatske arheološke baštine;
- istraživanje hrvatske arheološke baštine u europskom kontekstu, posebno uz predstavljanje hrvatskog arheološkog nasljeđa;
- oblikovanje, ustroj i razrada *ARHINDOKS-a (ARHeološkog INformatičkog DOKumentacijskog Središta)* kao baze podataka o evidenciji arheoloških nalazišta u Republici Hrvatskoj;
- računalnu i srodnu djelatnost u svrhu razrade suvremene arheološke i dokumentacijske infrastrukture Instituta preko lokalne mreže (ETERnet) i mrežnog priključka na CARNet;

- vođenje nakladničke djelatnosti na polju arheologije, uz objavu temeljnih izvora i rezultata znanstvenoga rada;
- suradnju pri znanstvenom osposobljavanju te održavanju i razvoju znanstvene infrastrukture;
- popularizaciju rezultata znanstvenih i stručnih arheoloških istraživanja;
- suradnju s visokim učilištima u izvođenju studijskih programa u preddiplomskom, diplomskom i poslijediplomskom studiju u skladu sa Zakonom i potpisanim ugovorima s visokim učilištima;
- suradnju s ustanovama u kulturi i udrugama;
- organizaciju međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih skupova i radionica na polju arheologije.

Financijska sredstva za rad Instituta za arheologiju osiguravaju se iz: sredstava državnoga proračuna Republike Hrvatske; sredstava proračuna jedinica lokalne uprave i samouprave; vlastitih prihoda ostvarenih od istraživačkih projekata, izrade elaborata i ekspertiza; nakladničke djelatnosti; Hrvatske zaklade za znanost.

2. NAZIV PROGRAMA

ARHEOLOŠKI KRAJOLICI I IDENTITETI

Cilj tematske cjeline je proučavati dinamične procese u odnosu čovjeka i krajolika unutar naselja, utvrđenja, gospodarskih kompleksa, svetih mjesta i komunikacija. Istraživanja su usmjerena na prepoznavanje modela djelovanja čovjeka na prirodno okruženje i obrnuto kao i na simboličko značenje krajolika proizašlo iz te interakcije. U tom složenome odnosu stvaraju se raznoliki identiteti: kulturni, društveni, etnički, religijski. Kroz strukturu rodničkih identiteta i odnosa definiraju se karakteristične društvene konstrukcije zajednica. Kroz arheološku ostavštinu, koja je nerijetko jedini dostupni izvor o prošlim kulturnim i društvenim krajolicima, definiraju se razni aspekti moći, vlasti i zavisnosti.

A1: KRAJOLICI

U okviru ovoga istraživačkog područja promatra se kako prirodni okoliš (klimatski uvjeti, geološke podloge i dr.) vrši utjecaj na čovjeka i kako čovjek transformira prirodni okoliš u kulturni krajolik koristeći njegove resurse te odgovarajući na vlastite potrebe svojega vremena. Krajolik time reflektira različite oblike interakcija čovjeka sa svojim prirodnim okolišem, različite načine njegova korištenja, duhovni odnos prema njemu, društvene značajke zajednica te čovjekovu kreativnost uopće.

Istraživanja u okviru kojih krajolik predstavlja paradigmu fokusiraju se na naselja, utvrde, groblja, radioničke centre, duhovna korištenja prostora i sl. kako bi povezala fizičko okruženje i materijalne predmete s kulturnim kontekstom i simboličkim značenjima. Istraživanja se oslanjaju na interdisciplinarni pristup, uz primjenu svih raspoloživih arheoloških metoda.

A2: IDENTITETI

U okviru istraživačkog područja proučavaju se kulturni, etnički i društveni identiteti prapovijesnih, protopovijesnih i povijesnih zajednica i društava. Rekonstrukcija društvenih, pojedinačnih i rodnih identiteta temeljiti će se na arheološkim ostacima materijalne kulture sagledane interdisciplinarno u dostupnim izvorima i u kontekstu kulturnih i društvenih procesa. Identitet zajednica proučavat će se i u svjetlu iskazljivih razlikovnosti: regionalno vs. lokalno, tradicionalno vs. inovativno.

Izazov predstavlja prepoznavanje starijih nasljeđa u novim društvenim formacijama (poput hibriditeta materijalne kulture i kulturnih identiteta, društvenih strategija potvrđivanja starih i kreiranja novih identiteta i odnosa, lučenja pokazatelja starijih nasljeđa od novih elemenata u procesima naseljavanja, odnosno korištenja nekoga prostora kroz arheološka razdoblja). Sljedeće izazove predstavljaju problematske teme u vezi prepoznavanja različitih identiteta koja se crpe iz rodnih istraživanja, nošnje, ratničke opreme itd. Društveni status, kao i moć i vlast, osobito je iskazljiv u istraživanjima identiteta lokalnih elita i njihova odnosa s ostalim društvenim slojevima u širem onodobnom geografskom kontekstu (primjerice procesi romanizacije elita, viteški redovi, plemstvo u srednjovjekovnom feudalnom društvu). Posebna pažnja posvećuje se arheologiji djetinjstva od prapovijesnih razdoblja pa do u kasnosrednjovjekovno i ranonovovjekovno razdoblje, pri čemu se sve spoznaje kompletiraju rezultatima multidisciplinarnih istraživanja. Istraživanja će se usmjeriti i na pitanje dinamike procesa formiranja određenih identiteta, kao i njihovo očuvanje i značaj za suvremenu zajednicu, odnosno društvo. Razmatra se utjecaj pojedinca ili određene skupine ljudi na formiranje identiteta neke zajednice te, nasuprot tome, u kolikoj mjeri identitet neke zajednice predstavlja rezultat složenih društveno-gospodarskih procesa. Istraživanja su usmjerena i na prepoznavanje specifičnih regionalnih identiteta unutar već nekih nadregionalno strukturiranih kulturnih, društvenih ili čak državnih formacija.

A3: NASELJA

Naselja, u cijelom spektru tipova, od najjednostavnijih, najmanjih i kratkotrajnih do kompleksnih i trajnijih, osnovica su materijalne kulture ljudi, kako u prapovijesti, tako i tijekom povijesnih razdoblja. Arheološkoj znanosti naselja pružaju iznimno obilje ključnih informacija bez kojih bi ikakva promišljanja o pojedincu i društvu u prošlosti bila nemoguća. Naselja zato i treba gledati kao materijalnu osnovu kompleksnoga društvenog razvoja: političko-vojni, ekonomski i religijski karakter društva u prošlosti iščitava se kroz analizu slike naselja. Mnogi problemi iz sfere arheologije naselja, često su izvan jednostavnog materijalnog aspekta koji predstavlja čista arheološka informacija i koju nudi konkretan arheološki nalaz, i više su u sferi, primjerice, antropologije i sociologije. Stoga odgovor na ta pitanja arheologiji predstavlja veliki izazov na koji je moguće odgovoriti jedino što je moguće širim interdisciplinarnim pristupom proučavanja naselja.

Ovo istraživačko područje posvećeno je dinamici cijeloga životnog vijeka naselja; od trenutka izbora mjesta na kojem se osniva naselje te, općenito, sezonske ili trajne uporabe i eksploatacije krajolika i resursa iz okoline naselja (poljoprivredni potencijal, flora i fauna, sirovine, vode, klima), preko razvoja, ciklusa širenja i stagnacije, do napuštanja i nestanka naselja. Značajan segment u pristupu kroz ovo istraživačko područje predstavlja promatranje rezultata procesa djelovanja čovjeka na krajolik u prošlosti kroz prizmu naselja (paleookoliš) te moguća uporaba i interpolacija rezultata istraživanja na suvremene probleme: to se posebice odnosi na stvaranje smjernica

politike naseljavanja (izgradnja cesta, većih infrastruktura, novih naselja i sl.), održavanja naseljenih područja, upravljanje vodama itd.

Prostorna distribucija naselja, dinamika, uzorci i modeli naseljavanja, mapiranje i mreža naselja i razumijevanje procesa koji do tih uzoraka i modela dovode neki su od pristupa sagledavanju naselja i naseljenosti jedne ili više regija tijekom jedne ili više etapa razvoja u prošlosti; naselja nižega i višeg ranga i odnos centar-periferija; multikulturalne i multietničke zone kao područja interakcije u kojima dolazi do potvrđivanja, prenošenja i kreiranja različitih aspekata identiteta. Areali, kompeticija, suživot i sukobi između naselja, komunikacije unutar naselja i komunikacije između naselja neki su od problema koje arheologija u ovom makro-kontekstu želi sagledati i shvatiti. S druge strane, unutar ovoga istraživačkog područja promatrat će se i unutarnja struktura i infrastruktura, te unutarnji život naselja od mikro razine, razine arheologije pojedinca, preko arheologije domaćinstva ili obitelji, sve do razine roda i plemena. Pri tome, utvrđuje se i analizira tip naselja, od privremenih i povremenih pastirskih, lovačkih ili izvidničkih boravišta, preko farmi i zaselaka sve do dugotrajnih, obično i kompleksnijih, protourbanih i urbanih naselja.

A4: RITUAL

Duhovno naslijeđe predstavlja važan dio identiteta koji svjedoči o složenim interaktivnim odnosima nekadašnjih zajednica. O tome zasad najrječitije govore rezultati istraživanja groblja koja omogućavaju istraživanja pogrebnih vjerovanja i rituala koji su povezani s napuštanjem ovozemaljskoga života. Sva poznata društva imaju neki oblik pogrebnoga obreda, odnosno posvećeno mjesto za svoje pokojnike te iskazivanje sjećanja na njih. Prepoznavanje definiranih pravila pogrebnoga rituala rezultat su vjerovanja kojih su se zajednice pridržavale tijekom pokopavanja, što potom svjedoči o postojanju odnosa između živih pripadnika zajednice i njihovih preminulih. Odnos zajednice prema preminulom može ukazivati na njegov identitet i društveni status, pri čemu se iz različitih rituala iščitavaju odnosi i statusi unutar zajednice/a na lokalnoj i široj regionalnoj razini. U okviru ovih istraživanja smrt se također promatra kao biološki i kulturni transformacijski fenomen, a ne kao statičan prikaz identiteta, već proces tijekom kojega dolazi do rekonfiguracije postojećih, ali i kreacije novih identiteta i odnosa. Proučavanjem groblja širi se perspektiva proučavanja zajednica sa svakodnevnih egzistencijalnih aktivnosti na duhovni svijet i njihov odnos prema smrti kao sastavnom i neminovnom dijelu života. Istovremeno se suzuje fokus istraživanja na pojedinca u zajednici, pokojnika, ali i živih pripadnika odgovornih za organizaciju obreda, čiji se identiteti kriju u simbolizmu materijalnih ostataka. U tim proučavanjima, uz analize materijalne ostavštine, od posebne su važnosti rezultati interdisciplinarnih istraživanja (antropološka, zoarheološka, arheobotanička) koja omogućavaju ispitivanja ritualnih aktivnosti koja se ne prepoznaju uvijek u arheološkim nalazima.

O duhovnom naslijeđu svjedoči i postojanje svetih mjesta i krajolika koje su zajednice oblikovale, a koji se najčešće tijekom prapovijesti prepoznaju u ostavama ili polaganju izrazito vrijednih predmeta kao izraz vjerovanja u nadnaravne sile. Ritualni, kao sastavni dio života, mogu se također pratiti i u drugim oblicima – svakodnevni/kućni rituali, rituali vezani uz osnivanje naselja, početke nekih radnji ili izgradnje novih objekata i sl. U povijesnim razdobljima složeni religijski koncept ostvaruje se podizanjem svetišta, hramova i crkvi, koja predstavljaju izraz vjerovanja organiziranih zajednica čijim dijelom identiteta postaju.

B TEHNOLOGIJA, PROIZVODNJA I UPORABA ROBA

Tehnologija i proizvodnja, trgovina, razmjena i uporaba robe duboko su ugrađene u složene ekonomske, društvene, političke i ideološke procese. Polazište istraživanjima čini rekonstrukcija proizvodnoga procesa (primarno keramičarskog i metalurškog) kako bi se dobilo bolje razumijevanje svih sudionika u tome procesu (od onih koji proizvode, preko onih koji posreduju u razmjeni i trgovini robom do onih koji konzumiraju robu). Sljedeći korak u istraživanju je interpretacija stečenih znanja kao i odgovor na izazove kako dolazi do razvoja novih tehnologija, zašto nastaju na određenome mjestu i u određenom vremenu, te razlog razvoja specifičnih oblika proizvodne tehnologije i produkcije (domaćinstvo, obrt/zanat, radionica, „protoindustrija“). Sustavi trgovačkih mreža ujedno su i putovi razmjene ideja i inovacija.

Kroz ciljane istraživačke teme, drugo usmjerenje znanstvenih istraživanja Instituta obuhvatit će proučavanje kao i interpretiranje društvenog značenja tehnologije. Kroz široki raspon razdoblja i kultura, ljudska je znatiželja eksperimentirala s prirodnim okolišem i njegovim resursima tražeći odgovore na mogućnost njihove primjene. Tehnološki su procesi važan indikator razine društvenih razvoja, oni su poveznice u transferu znanja i mobilnosti istih ili sličnih proizvodnih procesa među zajednicama različitih zemljopisnih cjelina. Proučavanjem proizvodnih vještina, potrebnih znanja i jasno definiranih pravila određene proizvodne djelatnosti, moguće je razumjeti i tumačiti široke ekonomske i sociološke aspekte. U tom se kontekstu ova tematska istraživanja orijentiraju i na sam proizvod koji, razvojem mobilnosti i komunikacijskih sustava, poprima značenje robe široke potrošnje. Njezini se izvorišni proizvodni centri definiraju primjenom interdisciplinarnih i multidisciplinarnih istraživanja i arheometrijskih analiza koje pružaju raznolike metode pri istraživanju kompatibilnosti sirovine s gotovim proizvodima. Tim se analizama dopunjuju saznanja o oblikovanju tržišta, njegovim ekonomskim uvjetovanostima u suodnosu ponude i potražnje, zadovoljavanju osnovnih potreba samoodrživosti, monetarnom obliku razmjene, ali i o modi kao važnom dijelu ljudske potrebe određenih klasnih (staleških), religijskih ili jednostavno estetskih identifikacija. Na osnovi analiza izvornosti proizvodnje (porijekla robe), a prema podrijetlu sirovine i modelu (tipu) izvedbe, definiraju se proizvodna središta, kako lokalna tako i „protoindustrijska“ te globalni smjerovi distribucije prema centrima razmjene i trgovačkim odredištima, od ranih prapovijesnih zajednica, preko antičkih i srednjovjekovnih urbanih središta. Dakle, prirodni resursi, stupanj proizvodne tehnologije, razvoj komunikacija i mobilnost ljudi i roba osnovni su smjerovi u ovoj tematskoj istraživačkoj cjelini na lokalnom i širem podunavskom i sredoziemnom prostoru koji će biti obuhvaćen projektnim zadacima kroz predviđeno razdoblje trajanja projekata.

Zakonske i druge pravne osnove

Sve zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi Instituta za arheologiju temelje se na usvojenim te ugovorenim programima kako s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, tako i s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske te nizom proračunskih korisnika – županija, gradova i općina diljem Hrvatske. Riječ je o zakonskim podlogama (Ustav RH, Zakon o proračunu, Zakon o izvršavanju državnog proračuna, Zakon o znanosti i visokom obrazovanju, Strategija obrazovanja, znanosti

i tehnologije i Statutu Instituta za arheologiju) koje su od brojnih lokalnih samouprava prepoznate kao mogućnost znatnog kulturno-povijesnog predstavljanja.

Ishodište i pokazatelji na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa i projekata

Ishodište i pokazatelji za izračun i ocjenu potrebnih sredstava za provođenje programa u planskom razdoblju utemeljeni su u vrsnoći do sada provedenih istraživanja u okviru znanstvenih projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te Hrvatske zaklade za znanost.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U 2015. I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ 1.: Sustavna temeljna znanstvena istraživanja

Obrazloženje

Poduzimanje sustavnih temeljnih znanstvenih istraživanja u cilju prikupljanja novih spoznaja koje se neposredno koriste pri proširenju sveukupne slike o kulturno-povijesnom naslijeđu Hrvatske i susjednih regija. Nastavit će se s opsežnim arheološkim istraživanjima te terenskim obilascima prostora Hrvatske, posebice u područjima koja su predmetom znanstvenih i ugovornih projekata.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Temeljno znanstveno istraživanje	Arheološko istraživanje			22	24	26

CILJ 2.: Znanstvena valorizacija

Obrazloženje

Znanstvena valorizacija temeljnih znanstvenih istraživanja putem znanstvene obrade prikupljene pokretne arheološke građe kao i izrada temeljne arheološke dokumentacije. Predviđeno je multi- i interdisciplinarno vrednovanje arheoloških nalaza i uzoraka, uz primjenu modernih metoda i analiza koje su relevantne i uspješno provjerene u istraživanjima, a što rezultira izradom relevantnih znanstvenih radova, izlaganjima na znanstvenim skupovima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, organizacijom međunarodnih znanstvenih skupova i okruglih stolova, kao i postavljenjem tematskih izložbi i radom na stalnim muzejskim postavima. Isto tako, intenzivirane su aktivnosti na popularizaciji znanosti kako bi se rezultati istraživanja približili široj javnosti koja pokazuje veliki interes za arheologiju, posebno obrazovne ustanove.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Izrada znanstvenih radova	Znanstveni rad			18	24	26

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Izlaganja na relevantnim znanstvenim skupovima	Izlaganje			12	14	16

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Organizacija znanstvenih skupova i okruglih stolova	Znanstveni skup i okrugli stol			3	4	5

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Postavljanje tematskih izložbi i popularizacija znanosti	Izložba i aktivnost popularizacije znanosti			3	4	5

CILJ 3.: Nakladnička djelatnost

Obrazloženje

Nakladnička djelatnost Instituta za arheologiju nastavlja se u svrhu kontinuiteta objavljivanja najnovijih znanstvenih spoznaja i približavanja istih najširim krugovima akademske zajednice, posebno inozemnoj. Predviđaju se novi naslovi monografskih djela i zbornika sa znanstvenih skupova, redovitost naklade časopisa te kataloga vezanih uz provedena sustavna arheološka istraživanja.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Znanstvena monografija	Knjiga			4	5	6

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Publiciranje časopisa i zbornika	Publikacije			4	5	6

CILJ 4.: Visokoškolsko obrazovanje

Obrazloženje

Sudjelovanje u visokoškolskom obrazovanju i to u dodiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj nastavi na Sveučilištima u Hrvatskoj provodit će se u planskom razdoblju, uz mogućnost proširenja uključenosti znanstvenih djelatnika u radu međunarodnih ustanova.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Predavanja na visokoškolskim ustanovama	Predavanje			5	6	7

CILJ 5.

Obrazloženje: Znanstvena napredovanja

Noveliranje znanstvenih kadrova uključivanjem znanstvenih novaka te briga za unapređivanje u viša znanstvena zvanja postojećih djelatnika Instituta čime se osnažuje razvoj ljudskih potencijala Instituta.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj učinka	Stjecanje doktorata i izbori u viša znanstvena zvanja	Napredovanje			7	8	9

3. OPIS AKTIVNOSTI / PROJEKTA

U planskom razdoblju Institut za arheologiju potpisivanjem Ugovora s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta o Namjenskom višegodišnjem institucijskom financiranju znanstvene djelatnosti 2013.-2015. osigurao je dio potrebnih financijskih sredstava za provedbu temeljnih znanstvenih istraživanja i sudjelovanja na znanstvenim skupovima. Ostatak potrebnih sredstava osigurava se ostvarenjem te apliciranjem znanstvenih projekata podupiranih od Hrvatske zaklade za znanost. Važan udio u financiranju temeljnih znanstvenih istraživanja te njihovo publiciranje predstavlja provedba Ugovornih projekata koji se ostvaruju s drugim proračunskim korisnicima (Ministarstvo kulture RH), zatim jedinicima lokalne uprave i samouprave (županije, gradovi, općine), javnim poduzećima (Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste) te ostalim zainteresiranim gospodarskim subjektima.

Institut za arheologiju nastaviti će sa znanstveno-istraživačkim djelatnostima koje su utemeljene u dosadašnjim vrednovanim postignućima, prepoznatim i u inozemnim znanstvenim krugovima, kako u terenskim istraživanjima, koja se neposredno uklapaju u ciljeve, strategiju i programe dugoročnog razvoja ustanove. Drugo važno uporište su, pored obogaćenja znanstvenih spoznaja, i neposredna postignuća koja se odnose na otkriće brojnih novih nepokretnih arheoloških nalazišta te prikupljanju, obradi, objavi i izlaganju arheološke građe iz svih razdoblja. U planskom razdoblju predviđeno je daljnje realiziranje nakladničke djelatnosti koja je stekla visoku razinu afirmacije u međunarodnim znanstvenim krugovima, o čemu svjedoči i povećani broj inozemnih znanstvenih radova objavljenih u edicijama Instituta za arheologiju. Na te ciljeve neposredno se nadovezuje nastojanje da se inozemni znanstveni krugovi putem organiziranja znanstvenih skupova i okruglih stolova upoznaju s bogatim slojevanjem kulturne prošlosti na prostoru Hrvatske.

HRVATSKA ZAKLADA ZA ZNANOST

Provedbom Istraživačkih i Uspostavnih istraživačkih projekata, financiranih od Hrvatske zaklade za znanost, nastavljaju se temeljna znanstvena istraživanja koja su usmjerena na definirane postavljene hipoteze koje se provjeravaju izvođenjem ciljanih arheoloških istraživanja te znanstvenom valorizacijom prikupljenih pokretnih arheoloških nalaza. Važan segment predstavlja prikupljanje i obrada temeljne znanstvene dokumentacije koja, uz interpretaciju rezultata istraživanja, čini osnovu proširenja znanstvenih spoznaja zbog kojih se projekti i poduzimaju. Povoljan ishod istraživanja osigurava se multi- te interdisciplinarnim pristupima koji podrazumijevaju aktivnu suradnju sa srodnim tuzemnim kao i inozemnim znanstvenim i visokoškolskim ustanovama. Implementacija rezultata projekata obogaćuje trenutne znanstvene dosege hrvatske i europske arheološke kulturne slojevitosti.

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj rezultata	Istraživački i uspostavni istraživački projekti	Projekti			4	5	6

SURADNJA S GOSPODARSTVOM

Institut za arheologiju uključen je u višegodišnja sustavna arheološka istraživanja koja se zasnivaju na jasnim dugoročnim znanstvenim sadržajima i ciljevima koji su u osnovi djelatnosti proračunskog korisnika, a promiču suradnju s gospodarstvom.

Tako je djelatnost Instituta za arheologiju usmjerena prema davanju usluga, posebice kada je riječ o zaštitnim arheološkim istraživanjima koja naručuje Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, odnosno pojedine jedinice lokalne uprave ili samouprave ili javna poduzeća u vlasništvu Republike Hrvatske te drugi gospodarski subjekti. Rezultati istraživanja predstavljaju dio provedbe temeljnih znanstvenih istraživanja Instituta, a proizašle spoznaje vrijedan su doprinos znanstveno-istraživačkom radu. Istraživanja su popraćena ekspertnim vrednovanjem izvorne građe u što je uključena dokumentacijska, interdisciplinarna i konzervatorska obrada i izrada istraživačkih izvješća.

To se odnosi posebice na velike projekte Vlade Republike Hrvatske poput infrastrukturnih radova na Autocesti A5-Vc Belim Manastir-Osijek ili obilaznica pojedinih gradova. Ujedno, Institut je uključen u realizaciju ugovornih znanstveno-istraživačkih i arheološko-konzervatorskih projekata diljem Hrvatske, poput Plemičkoga grada Vrbovca, Torčeca, Virja, Kalnika, Doline kod Nove Gradiške, Zvonimirovo, Nova Bukovica kraj Slatine, Galovo kraj Slavenskog Broda, Sotin kod Vukovara, Crikvenica, Lopara na otoku Rabu i dr.. U suradnji s muzejskim ustanovama obavljaju se opsežna terenska arheološka rekognosciranja međurječja Drave, Dunava i Save te sjevernog dijela Hrvatskoga primorja.

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
Pokazatelj rezultata	Provedba zaštitnih istraživanja	Istraživanje			7	8	9

Ravnatelj Instituta za arheologiju:

dr. sc. Marko Dizdar